

Zásobník projektových zámerov TSK pre obdobie 2014 - 2020

A. Stručný popis programov poskytujúcich finančné prostriedky.

1. Integrovaný regionálny operačný program (IROP).

Integrovaný regionálny operačný program (ďalej len „IROP“) predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je:

prispiet' k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

Riadiaci orgán IROP je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, funkciu sprostredkovateľských orgánov plnia Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo kultúry SR, samosprávne kraje a krajské mestá.

Prioritné osi:

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Prioritná os č. 6: Technická pomoc

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Investičná priorita 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou Ten-T vrátane multimodálnych uzlov

- Podpora regionálnych ciest II. a III. triedy - prioritné sú úseky ciest II. triedy
- Posilnenie regionálnej mobility – zlepšenie dostupnosti na sieť TEN-T a nadradenej dopravnej infraštruktúry, zvyšovanie bezpečnosti,
- Modernizácia, príp. výstavba nových úsekov – podľa schváleného Masterplanu – Strategického plánu rozvoja ciest a údržby na úrovni regiónov.

Investičná priorita 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkouhlíkových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

- Zvyšovanie atraktivity verejnej osobnej dopravy
- Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb – budovanie cyklistických komunikácií, doplnkovej infraštruktúry, upokojuvanie dopravy – s cieľom mobility za prácou, nie cestovný ruch

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Investičná priorita 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

- Podpora prechodu poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podpora rozvoja služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni;
- Vytváranie vhodných priestorových podmienok pre poskytovanie služieb na komunitnej úrovni;
- Transformácia a deinštitucionalizácia zariadení s celoročným pobytom na zariadenia na komunitnej báze;
- Skvalitnenie a rozšírenie služieb;

- Modernizácia zdravotníckej infraštruktúry za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti - centrá integrovanej zdravotnej starostlivosti – budú vytvorené vo vybraných sídlach - zlepšenie dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti a zvýšenie produktivity práce, investície do budov a materiálno-technického vybavenia.
- Modernizácia infraštruktúry ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť za účelom zvýšenia ich produktivity a efektívnosti - rekonštrukcie a modernizácie existujúcich budov a vybavenia, výstavba nových budov, bezbariérovosť, energetická efektívnosť – na základe transformačného plánu nemocnice.

Investičná priorita 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

- Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl – rozšírenie kapacít MŠ, výstavba nových objektov MŠ, podpora prvkov inkluzívneho vzdelávania, materiálno-technické vybavenie, zvyšovanie energetickej efektívnosti budov MŠ, úpravy areálov MŠ;
- Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl so zameraním na podporu výuky jazykov, prírodovedných a polytechnických učební, vybavenosť IKT;
- Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní
  - obstaranie a modernizácia materiálno – technického vybavenia odborných pracovísk pre praktické vyučovanie so zameraním na podporu prioritných študijných a učebných odborov v regióne a vytváranie a podporu existujúcich COVP vrátane stavebných úprav a opatrení energetickej efektívnosti;
  - obstaranie a modernizácia materiálno – technického vybavenia internátov vrátane stavebných úprav a opatrení energetickej efektívnosti budov;
  - podpora prvkov inkluzívneho vzdelávania;
  - vytváranie podnikateľských inkubátorov vrátane stavebných úprav a materiálno – technického vybavenia a opatrení energetickej efektívnosti budov;

Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

- Decentralizovaná podpora, zameraná na MSP – umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom priemysle
- Centralizovaná podpora, zameraná na rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií zabezpečená prostredníctvom vytvárania kreatívnych centier:
  - vytvorenie jedného kreatívneho centra pre každý kraj, ktoré bude poskytovať služby otvoreného ateliéru, služby kreatívneho inkubátora, služby kreatívneho akceleračného centra, networkingové služby, služby zvýhodneného prenájmu pracovného priestoru a technológií;
  - vybudovanie špecifickej rozvojovej infraštruktúry
  - centrum bude spoločným projektom samosprávneho kraja a krajského mesta, pokrývať bude potreby celého územia kraja.

Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania

- Zvýšenie energetickej efektívnosti budov na bývanie (ŠFRB), komplexná rekonštrukcia budov vrátane podpory inovačných nízkouhlíkových technológií – v kompetencii MDVRR, **nie je súčasťou RIUS**

Investičná priorita 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva

- Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie
  - budovanie/rekonštrukcia zdrojov podzemnej vody
  - rekonštrukcia prívodov vody, vodovodných sietí a zariadení v obciach,
  - rekonštrukcia stokovej siete a zariadení v obciach,
  - budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie
  - budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre obce od 1 000 do 2 000 obyvateľov

Investičná priorita 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácia miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

- Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku
  - Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry: prirodzené krajinné prvky ako napr. malé vodné toky, ostrovčeky lesa, živé ploty; mestské prvky napr. zelené parky, izolačná

zeleň, zelené steny a zelené strechy;

- aktivity v oblasti dopravnej infraštruktúry: zelené koridory pozdĺž cyklotrás, zelené steny na protihlukových stenách;
- osobitné zberné systémy na odpadovú a dažďovú vodu
- regenerácia vnútroblokov sídlisk

realizácia tohto opatrenia je iba v území URM – udržateľného rozvoja miest – t.j. Mesto Trenčín + 7 okolitých obcí

Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Prioritná os prispieva k tematickému cieľu č. 9 Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii.

Investičná priorita 5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja

- Zabezpečenie činnosti miestnych verejno-súkromných partnerstiev na inštitucionalizovanej úrovni (MAS) podporou prevádzkových nákladov
- **v kompetencii MPaRV SR, nie je súčasťou RIUS**

Prioritná os č.6: Technická pomoc

- podporný mechanizmus pre orgány zapojené do riadenia IROP – riadiaci orgán, sprostredkovateľské orgány, platobná jednotka, orgány kontroly, odborný garant UMR a ďalšie ;
- zabezpečenie efektívnej implementácie IROP
- zabezpečenie publicity, informovania a podpory prijímateľov v procese implementácie
- **nie je súčasťou RIUS**

2. Operačný program Kvalita životného prostredia

OP KŽP predstavuje programový dokument SR pre čerpanie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ a Kohézneho fondu v programovom období 2014 – 2020 v oblasti udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, zabezpečujúceho ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Globálnym cieľom OP KŽP je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

V rámci operačného programu Kvalita životného prostredia je TSK oprávneným žiadateľom v prioritnej osi 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo

INVESTIČNÁ PRIORITA 1 PRIORITNEJ OSI 4: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1: Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe

V rámci špecifického cieľa 1 bude mať vedúce postavenie podpora inštalácie malých zariadení na využívanie OZE.

Subjekty územnej samosprávy môžu naplňať uvedený špecifický cieľ prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- A. Výstavba zariadení využívajúcich biomasu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie existujúcich energetických zariadení s maximálnym tepelným príkonom 20 MW na báze fosílnych palív.
- B. Výstavba zariadení na:
  - výrobu biometánu, využitie vodnej energie, využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla, využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom, výrobu a energetické využívanie bioplynu⁴², skládkového plynu a plynu z čistiarní odpadových vôd.

INVESTIČNÁ PRIORITA 3 PRIORITNEJ OSI 4: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov nad rámec minimálnych požiadaviek

Špecifický cieľ je zameraný na zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov t.j. budov štátnej správy a miestnej samosprávy. Ročný cieľ úspory energie podľa článku 4 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti stanovený ako ekvivalent 3% obnovy podlahovej plochy budov ústredných orgánov štátnej správy ("povinné budovy") predstavuje úsporu 52,17 GWh/rok.

Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov sa dosiahne prostredníctvom:

- zlepšovania tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií,

- modernizáciou vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výťahov za účelom zníženia spotreby energie,
- inštaláciou systémov merania a riadenia,
- zmena spôsobu zásobovania teplom smerom k využívaniu účinných systémov CZT,
- inštaláciou zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove.

INVESTIČNÁ PRIORITA 4 PRIORITNEJ OSI 4: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2: Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov pre všetky typy území, prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb

Uvedený špecifický cieľ bude napĺňaný prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- A. Vypracovanie a implementácia plánov udržateľnej energie a znižovania emisií skleníkových plynov vrátane aktualizácie a implementácie koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky
- B. Zavádzanie systémov energetického a environmentálneho manažérstva vrátane energetických auditov a schémy EÚ pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)
- C. Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni

3. INTERREG V-A SR-ČR 2014-2020

PRIORITNÁ OS 1 – Využívanie inovačného potenciálu

Investičná priorita: 1a) Tvorba a realizácia spoločných vzdelávacích programov a programov prípravy

- Tvorba a zavádzanie nových a inovovaných spoločných vzdelávacích programov pre základné, stredné a vysoké školy.
- Inovatívne prístupy k zlepšeniu prechodu absolventov stredných a vysokých škôl na trh práce a ich uplatniteľnosti.
- Inštitucionálna spolupráca medzi inštitúciami pôsobiacimi v oblasti vzdelávania s cieľom výmeny skúseností a poznatkov, tvorby a overovania nových prístupov do pedagogickej praxe, tvorby spoločných vzdelávacích programov, zavádzania štandardov, atď.
- Príprava a realizácia spoločných vedecko-výskumných činností s priamou väzbou na zvýšenie kvality obsahu vzdelávania a vzdelávacieho procesu.
- Predpovedanie potrieb trhu práce a kvalifikačných požiadaviek, priebežné sledovanie a vyhodnocovanie kvality vzdelávania a uplatniteľnosti absolventov na trhu práce, zosúladenie obsahu vzdelávania a študijných odborov s potrebami cezhraničného trhu práce.
- Systematická spolupráca medzi vzdelávacími inštitúciami, zamestnávateľmi a úradmi práce s cieľom zvýšenia relevantnosti vzdelávania s ohľadom na potreby zamestnávateľov v cezhraničnom regióne.
- Podpora výmenných pobytov a stáží pre pedagogický personál, žiakov a študentov.
- Podpora talentovaných žiakov na základných a stredných školách.
- Podpora vytvárania stratégií, partnerstiev a regionálnych „paktov“ pre rozvoj ľudských zdrojov.
- Zvýšenie kvality služieb kariérnej orientácie a poradenstva na základných a stredných školách.
- Zvyšovanie povedomia žiakov a rodičov o ponuke vzdelávania, propagácia a zvýšenie atraktívnosti technických odborov a škôl (remeselné a prírodovedné odbory).
- Spolupráca pri tvorbe učebných/učňovských odborov, prípadne obnovovanie zaniknutých učebných/učňovských odborov, po ktorých je na trhu práce dopyt.
- Investície do skvalitnenia vzdelávacej infraštruktúry realizované len ako doplnkové aktivity s dôrazom na zavádzanie inovatívnych technológií, nových prvkov výučby, zvýšenie podielu praktickej prípravy, prvkov výučby orientovaných na reálne potreby trhu práce najmä v technických odboroch, vybavenie pre spoločnú odbornú prípravu.

Investičná priorita: 1 b) Podpora podnikových investícií do výskumu a vývoja, a rozvoja prepojení a synergie medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vyššieho vzdelávania

- Prepájanie a podpora cezhraničnej spolupráce medzi subjektmi výskumu, vývoja a inovácií a podnikateľskou sférou, vrátane optimalizácie využívania existujúcej infraštruktúry VaV
- Podpora a šírenie výsledkov aplikovaného výskumu (vývoja) do praxe a jeho ďalšie využívanie podnikateľskými subjektmi

- Tvorba a vývoj nástrojov na efektívnu identifikáciu spoločných potrieb produktívneho sektora a včasnú orientáciu výskumu a vývoja na potreby
- Príprava cezhraničných stratégií na podporu inteligentného rozvoja a využívania inovácií
- Zavádzanie inovatívnych foriem podpory MSP

PRIORITNÁ OS 2 – Kvalitné životné prostredie pre obyvateľov

Investičná priorita 6c - Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

- Investičné aktivity na zlepšenie technického stavu prírodných a kultúrnych pamiatok s cieľom ďalšieho využitia prírodného a kultúrneho dedičstva.
- Investičné aktivity na zvýšenie dostupnosti lokalít s prírodnými a kultúrnymi pamiatkami prostredníctvom zlepšenia kvality vybraných úsekov ciest II. a III. triedy (rekonštrukcia vybraných cestných úsekov, zlepšenie kvality povrchu vozoviek, obnova existujúcich a vybudovanie nových cestných prvkov).
- Investičné a neinvestičné aktivity na zlepšenie prístupu k prírodným a kultúrnym pamiatkam (napr. značenie, oddychové zóny) realizované vo forme doplnkových aktivít. V rámci fondu malých projektov môžu byť implementované ako plnohodnotné aktivity.
- Plánovanie, príprava a budovanie cyklistických ciest s dôrazom na zlepšenie prepojenia kultúrne a prírodne významných lokalít vo forme doplnkových aktivít.
- Činnosti podporujúce tvorbu ucelených tematických produktov založených na využívaní prírodného a kultúrneho dedičstva (ucelený produkt znamená integrovanie viacerých priestorovo alebo tematicky súvisiacich prvkov/objektov do jedného produktu, ktorý má potenciál prilákať väčšie množstvo návštevníkov).
- Aktivity na prezentáciu pamiatok kultúrneho a prírodného dedičstva

Investičná priorita 6d - Ochrana a obnova biodiverzity, ochrana a obnova pôdy a propagácia služieb ekosystémov vrátane NATURA 2000 a zelenej infraštruktúry

- Príprava a realizácia udržateľných opatrení na zlepšenie starostlivosti o chránené územia vrátane spoločných plánov riadenia chránených území
- Spoločné výskumné činnosti podporujúce zlepšenie cezhraničnej starostlivosti a ochrany prírodne významné územia
- Monitorovanie stavu a vývoja biotopov a druhov, výmena vzájomných informácií, údajov a poznatkov
- Budovanie ekostabilizačných prvkov v krajine
- Podpora ochrany pôdy v cezhraničnom území

PRIORITNÁ OS 3 – Rozvoj miestnych iniciatív

Investičná priorita 11 Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnej verejnej správy

- Vytváranie a upevňovanie partnerstiev, sietí a podporných cezhraničných štruktúr
- Spoločné plánovanie, koordinácia, tvorba stratégií a štúdií v cezhraničnom regióne
- Rozvoj spolupráce inštitúcií verejnej správy a ostatných relevantných aktérov s cieľom zvýšenia kvality výkonu/poskytovaných služieb v oblasti vzdelávania, prírodného a kultúrneho dedičstva
- Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zručností organizačných štruktúr v oblastiach efektívnej správy, vzdelávania, kultúrneho a prírodného dedičstva.

Hlavným zámerom programu je podporovať spoločný rozvoj cezhraničného regiónu SR-ČR (rozvoj hospodárskych a sociálnych štruktúr, zvyšovanie dostupnosti a kvality cezhraničnej infraštruktúry). Podporené môžu byť len spoločné projekty s jasným cezhraničným dopadom.

4. Environmentálny fond

Fond zriadený zákonom č. 587/2004 Z.z. ako štátny fond na uskutočňovanie štátnej podpory starostlivosti o životné prostredie. Poskytuje dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

L Oblasť: Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zatepľovania

Činnosť L2:

Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zatepľovania.

Cieľom uvedenej činnosti je finančne podporiť aktivity a opatrenia obcí, samosprávnych krajov a rozpočtových a príspevkových organizácií nimi zriadených, vedúce k zvyšovaniu energetickej účinnosti existujúcich verejných budov.

V rámci činnosti je možné realizovať nasledovné aktivity:

- Zateplenie obvodových stien a plášťa budovy,
- Zateplenie / výmena strechy,
- Zateplenie podlahy najnižšieho a stropu najvyššieho podlažia,
- Výmena otvorových výplní (okná, dvere)
- Modernizácia / výmena zdroja tepla a pridružených rozvodov tepla a/alebo teplej úžitkovej vody,
- Práce a dodávky v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory,
- Kombinácia vyššie uvedených aktivít.